

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.05.2003, sp. zn. 25 Cdo 162/2003, ECLI:CZ:NS:2003:25.CDO.162.2003.1

Číslo: 3/2004

Právní věta: Vedlejší účastník není podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2001 osobou oprávněnou k podání dovolání.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.05.2003

Spisová značka: 25 Cdo 162/2003

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Účastníci řízení

Předpisy: § 240 odst. 1 předpisu č. 99/1963Sb.
§ 93 odst. 3 předpisu č. 99/1963Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

O b v o d n í s o u d p r o P r a h u 5 r o z s u d k e m z e d n e 9. 12. 1998 zamítl žalobu na zaplacení částky 19 586,08 DEM s příslušenstvím a rozhodl o náhradě nákladů řízení.

K odvolání žalobce M ě s t s k ý s o u d v P r a z e u s n e s e n í m z e d n e 15. 10. 1999 rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Obvodní soud pro Prahu 5 rozsudkem ze dne 19. 4. 2000 uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 4896,52 DEM s příslušenstvím, ohledně částky 14 689,53 DEM s příslušenstvím žalobu zamítl, ohledně částky 5854,68 DEM s příslušenstvím řízení zastavil a rozhodl o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky a vůči státu.

K odvolání všech účastníků M ě s t s k ý s o u d v P r a z e r o z s u d k e m z e d n e 2. 2. 2001 rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku o věci samé, v zamítavém výroku o věci samé a ve výrocích o nákladech řízení změnil tak, že nárok žalobce je co do základu opodstatněn v rozsahu 20 % s tím, že o výši nároku a nákladech řízení bude rozhodnuto v dalším řízení před soudem prvního stupně konečným rozsudkem; ve výroku o zastavení řízení zůstal rozsudek soudu prvního stupně nedotčen.

Obvodní soud pro Prahu 5 rozsudkem ze dne 19. 6. 2001 uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 1517,22 DEM s příslušenstvím, ohledně částky 18 068,86 DEM s příslušenstvím žalobu zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky a vůči státu.

K odvolání vedlejšího účastníka Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 19. 4. 2002 rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku o věci samé potvrdil ve znění, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 775,74 EURO s příslušenstvím, potvrdil jej ve výrocích o nákladech řízení a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala ČP, a. s., za ČKP jako vedlejšího účastníka „na straně a ve prospěch žalovaného“ dovolání, jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. a), b) a c) o. s. ř. a které odůvodňuje podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) a § 241a odst. 3 o. s. ř. Navrhla, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil spolu s rozsudkem soudu prvního stupně a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalobce ve svém vyjádření s poukazem na správnost napadeného rozhodnutí navrhl, aby dovolání bylo zamítnuto.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání, které bylo proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., a po přezkoumání věci podle § 243a odst. 1, věty první, o. s. ř. ve znění účinném od 1. 1. 2001 dospěl k závěru, že dovolání podala osoba, která k tomu není oprávněna. Na straně vedlejšího účastníka přitom jednal s ČP, a. s. (dne 8. 10. 1997 vstoupila do řízení), neboť ačkoliv její práva a povinnosti vzniklé ze zákonného pojištění přešly dnem 1. 1. 2000 podle § 29 odst. 1, věty první a druhé, zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), na ČKP, nepřichází u vedlejšího účastníka (§ 93 o. s. ř.) v úvahu procesní nástupnictví z titulu singulární sukcese a k vystoupení ČP, a. s., z řízení nedošlo.

N e j v y š š í s o u d dovolání odmítl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Podle ustanovení § 240 odst. 1, věty první, o. s. ř. účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Podle ustanovení § 93 odst. 3 o. s. ř. v řízení má vedlejší účastník stejná práva a povinnosti jako účastník. Jedná však toliko sám za sebe. Jestliže jeho úkony odporují úkonům účastníka, kterého v řízení podporuje, posoudí je soud po uvážení všech okolností.

Vedlejší účastník má podle této úpravy zásadně stejná práva a povinnosti jako účastník řízení a jeho postavení se odvíjí od účastníka, na jehož podporu vystupuje; není však oprávněn provádět úkony znamenající dispozici s řízením, s předmětem řízení nebo s úkony, které učinil sám účastník. Zákon přitom výslovně neřeší, zda je vedlejší účastník oprávněn podat dovolání. Vzhledem k tomu, že v zákoně je výslovně upravena legitimace vedlejšího účastníka pouze k podání odvolání, žaloby na obnovu řízení a žaloby pro zmatečnost při současném vymezení podmínek, za nichž může tyto opravné prostředky uplatnit (srov. ustanovení § 203 odst. 1 a § 231 odst. 1 o. s. ř. ve znění účinném od 1. 1. 2001), zatímco o oprávnění vedlejšího účastníka podat dovolání zákon nic neuvádí, je třeba dovodit, že zákon vedlejšímu účastníku oprávnění podat dovolání nedává. Tento výklad (pomocí argumentu *e silentio legis*) je zastáván i v právní teorii (viz Bureš, J., Drápal, L., Mazanec, M., Občanský soudní řád, komentář, 5. vydání, Praha C. H. Beck, 2001, s. 995, bod 2.).

V posuzovaném případě podal dovolání vedlejší účastník na straně žalované, tedy někdo, kdo k tomu není oprávněn. Nejvyšší soud proto takové dovolání podle ustanovení § 243b odst. 5, věty první, a §

218 písm. b) o. s. ř. odmítl.